

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Brüsszel

Az ország sorsának és jövőjének kétségtelenül életbevágóan fontos kérdéséről tárgyalnak kiküldötteink Brüsszelben, a nemzetközi pénzügyi konferencián. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy Csonkamagyarország lehetetlen pénzügyi helyzetét valamiképpen szanálják és a magyar korona valutáris értékét helyreállítsák.

Hogy mennyiben fog ez sikerülni a magyar küldöttségnek, hogy mennyiben tudják meggyőzni a világ pénzügyi tekintélyeit arról az Európát is közelről érintő katasztrófáról, mely bennünket pénzügyi mesterséges lerombolásával már a közeljövőben fenyeget. — az még titok egyelőre.

Bizonyos csak az, hogy Csonkamagyarország pénzügyi válságát annak a nagy világnak kell megoldania, amely legfőbb okozója volt annak, hogy költségvetésünk a hihetetlen mértékben felemelt közadók dacára is majdnem 10 milliárd deficitet mutat. Ha elvették bevételi forrásainkat, ha megfosztottak bennünket bányáinktól, erdeinktől, meg a Bánát kieneses kamráitól, adózó polgárságunk két harmadától és a menekültek ezreit küldték az államkinestár nyakára, akkor erkölcsi kötelességük legalább annyit megtenni, hogy ennek az áldatlan állapotnak következményeit segítsenek elviselni a mártír magyar nemzetnek. Kötelességük megtenni, hogy kedvező feltételek mellett nyújtott megfelelő külföldi hitellel állítsák talpra lerongyolódott iparunkat, kereskedelmünket és alapjaiban megingatott mezőgazdaságunkat, hogy erős kézzel, radikális eszközökkel adják vissza pénzünknek a szándékosan és nemzetközi zsidó ártaniakarással nevetégesre lesüllyesztett értékét és fizető erejét.

Nem tudjuk, hogy mivel végződik a brüsszeli konferencia, de azt érezzük, hogy Magyarország óriási érdekei vannak szóban a belga fővárosban.

Vajha Brüsszel neve aranybetűkkel lehetne beírva a magyar történelem lapjaira!

Vajha a brabanti főváros örökre emlékeztetéssé válhatnék a magyarság számára! Vajha az országtalpraállításához oly elengedhetetlenül szükséges pénzügyi egyen-súly onnan datálódna!

Nem akarnak vele egy asztalhoz ülni . . .

— A Baltazár-ügy hullámai —

Mint megírtuk, a református zsinat ülését megszakították, hogy a zsinati küldöttség a kormányzót fölkeresse. A tanácskozásokat dr Balogh Jenő ismert indítványa fölött zárt ülésen újra folytatták s amikor ismét nyílt tárgyalásra tértek át, az indítványt 38 szavazattal 28 ellenében elvetették. E helyett elfogadták Révész Kálmán püspök közvetítő indítványát, hogy a választott zsinati tagok ellen el lehet rendelni a vizsgálatot, ha azt legalább 20 tag kéri. Azonban ez a megoldás, amely a zsinatnak hivatalból való tagjait, különösen a főbb papokat minden vizsgálat alól mentesíti, ami pedig a protestáns egyház szellemével egyenesen ellenkezik, a zsinat tagjainak egy részét nem elégitette ki. Ezek között volt Balogh Jenő, Szász Károly Bernáth István, akik még az ülés folyamán írásban beadták lemondásukat zsinati tagságukról, mert nem akartak tagjai maradni annak a testületnek, amelynek vannak olyan tagjai, akik a bolsevizmus idején kifogásolható magatartást tanúsítottak és nem hajlandó ennek konzekvenciáit levonni.

Nem akarnak hát egy asztalhoz ülni vele. Kivel? Baltazár Dezsővel. Kik? Magyarország volt igazságügyminisztere, európai híri büntetőjogász; Magyarország képviselőházának volt elnöke, több országos irodalmi társaságnak tagja és elnöke; és az ország egyik legelső-rangu közigazdásza. Szüksége volt ferre a dicsőségre a magyar kálvinizmusnak? Hát a Baltazár kérdésessé vált hírnevét többre értékeli egy Balogh Jenőnél, Szász Károlynál, egy Bernáth Istvánnál együttvéve?

Avagy tán bizonyára ezek is klerikálisok!? Igen, Balogh Jenő, a Tisza István örökében a dunántúli ref. egyházkerület főgondnokjelöltje; Szász Károly, a Tisza bizalmasa és a felejtetetlen nagy és puritán dunamelléki ref. püspöknek a fia, és Bernáth István, a budapesti ref. felekezeti mozgalmak oszlopos embere.

Hát persze nem lélekben klerikálisok ők,

de bizonyára szellemileg, vagy tán anyagilag is megvesztegetett rabjai a katolikus papságnak? . . .

De Baltazár! Ő csalhatatlan és félrevezethetetlen, vörös és oláh éraban, Horthyt várva és a zsidókat köszöntve.

Vagy talán politikai iskolázottságban lehet közöttük alapvető különbség és ez érthetővé teszi részükről a nagy püspök téves megítélését? Hát igen, Szász Károly a Tisza kabinetjének volt házelnöke, amikor Baltazár is a Tisza politikával kelt és feküdt; és Balogh Jenő, aki azon hetek egyike volt, akik Tiszát utolsó útjára elkísérték. Ami azonban a politikai iskolázottságot illeti, hát ebben Baltazár csakugyan vezet, annyi politikai iskolát egyikőik sem járt ki.

És vajjon megéri-e ő, hogy a református egyház szakítson többi jeleseivel; megtépás-tassa presztizsét; kérdésessé tegye hazafiságának okosságát és helyes irányát, és hogy a keresztyén világfelfogás ellenségeivel való barátkozás fatális látszatába belekeveredjék? Megéri-e, hogy minden keresztyének között a magyar jövődől szempontjából annyira kívánatos egyességet veszélyeztessük, sőt lehetetlenné tegyük miatta? S mind ezt csak azért, hogy bár megtépázott dicsőséggel, de kárpótásul megmaradjon neki ő, sőt: Ő, Baltazár Dezső? . . . Vajon annyi sok személyi és erkölcsi értékkel felér-e az ő egyénisége? — Meggondolta ezt a magyar kálvinizmus? Mi erre a kérdésre sem tudunk megnyugtató feleletet remélni.

Ilyen körülmények között legüdvösebb volna ennek az embernek a dolgai és személye, mint figyelmen kívül hagyandó fölött egyszerűen napirendre térni. Ámde jobb irány szolgáltatára méltó képességeivel és kitartásával sokkal inkább bekapaszkodott közügyeinkbe, semhogy lépései és különböző irányú kísérletei ellenőrzetlenül maradhatnának.

A külügyminiszter a szomszédokkal való jóviszonyról

Bécs, okt. 4. (N. St. t. J.) A N. Fr. Presse interjú közöl Csaky Imre gróf magyar külügyminiszterrel.

— A magyar kormány — mondotta a külügyminiszter — eltökélt szándéka, hogy a trianoni békeszerződést a legrövidebb időn belül ratifikálja. Erre vonatkozólag a törvényjavaslatot akkor fogják benyújtani a nemzetgyűlésnek, mielőtt a nemzetgyűlés elintézi a rendkívüli fontos törvényjavaslatokat. A kormány az a célja, hogy az összes határmenti államokkal jó és baráti szomszédos viszonyt létesítsen. A mi feladatunk abban kulminál, hogy

a szomszédainkkal való őszinte barátság mielőbb helyreálljon.

— Örömmel állapítom meg, hogy a francia gazdasági körök fokozottabb érdeklődéssel foglalkoznak Magyarországgal s a gazdasági érdeklődés a politikai viszony számára is kedvezőbb atmoszférát teremt. Örövendesebb ez annál inkább, mert a békekötésnél ép a francia hatalom volt az, amely Magyarország iránt a legnagyobb tartózkodást tanúsította. Magyarország hálával ragadja meg a nagy nemzet felé nyújtott kezét s úgy most mint a jövőben azon lesz, hogy segítségét és jóindulatát még fokozza.

A pápa követe Magyarországon

Budapest, okt. 4. (N. St. t. j.) Schioppa pápai nuncius szombaton délután Esztergomba érkezett, ahol a hercegprimás vendége volt. A hercegprimás üdvözlő beszédére a nuncius a következőket válaszolta:

— Magyarország nem megalázott ország, hanem hatalmas nemzet, mert amely nép úgy ragaszkodik multjához, tradícióihoz, mint a magyar, annak, ha szomorú is a jelene, mindenestre nagy a jövője.

A nuncius vasárnap délután érkezett Budapestre a Sophia hajón. Az eskütéri állomáson

óriási tömeg várta. Sipőcz Jenő főpolgármester, Zichy János gróf, Ernst Sándor s még mások francia nyelven üdvözölték a pápai nunciust, aki szintén francia nyelven válaszolt. Ezután a tömeg körmenetben megindult az Egyetem templomhoz, ahol Hanuy Ferenc rektor fogadta és üdvözölte Magyarországnak az Árpádok óta első pápai követét. Ezután a nuncius ünnepélyes vécsernyét mondott, majd áldást osztott, amiután visszavonult lakosztályába. A nuncius fogadtatásán körülbelül 100 ezer ember vett részt.

Haszonélvezeti jog az utcán

A lakásrendelet és az eljáró hivatal is súlyosan belenyúlt a magánjogba, sokszor teljesen indokolatlanul, néha még éppen vérlázító módon, mikor pl. háztulajdonost tettek hajléktalanná. Nemrég tettük szavá a Domahidy-u. 13 sz. a. háztulajdonos esetét, akinek 5 lakója van, míg ő maga május óta feleségével és 3 gyermekével a saját háza udvarán, a szabad ég alatt tanyázik még ma is. Még cifrább eset az özv. Iglai Istvánné. Az özvegy öregasszonynak *haszonélvezeti joga* van a lánya, Kis Lajosné (azelőtt özv. Abai Jánosné) tulajdonát képező Damjanich-u. 13 sz. a. házra. Lakásra azért is szüksége van, mert a lánya hősi halált halt első férjétől származó két kis gyermekét debreceni intézetben taníttatja. A házban elköltözés folytán megüresedett konyha-szoba lakást az öreg asszony két kis unokájával elfoglalta és igényét is bejelentette. A lakáshivatal azonban M. J. nevű iparosnak ítélte oda a lakást, akinek van lakása Homok-u. 34 sz. alatt, azonban *nősülni akar* és konyhára is lesz szüksége. Se a háztulajdonost, se a haszonélvezőt nem kérdezték meg és most M. J. karhatalommal akarja elfoglalni a lakást. Hát nem képtelen dolog ez? A lakáshivatal sérelmes határozata felebbezés folytán a járásbíró elé kerül. Igazán kíváncsiak vagyunk a döntésre, mert lehetetlennek tartjuk, hogy a haszonélvezeti joggal bíró özvegyasszonyt két hadiárva unokájával az utcára tegyék. azért mert M. J. nősülni akar és konyhára lesz szüksége. A haszonélvezet jogi természetéből következik, hogy az ingatlanon legalább lakást kapjon a haszonélvező, ha nincs lakása és ha így akarja a haszonélvezeti jogot gyakorolni, abban nem akadályozhatja meg a lakásrendelet sem. Ezért hangoztattuk már régóta, hogy nagy képzettséggel és tapasztalattal rendelkező bírót kell a lakáshivatal élére állítani.

Három évfolyam felváltása

Budapest, okt. 4. (N. St. t. j.) A kormány elhatározta, hogy a jelenlegi tényleges szolgálatot teljesítő 1895., 96. és 97. évfolyamu katonákat az 1899. évfolyamiakkal váltja fel. Az 1899. évfolyamu katonakötelesek közül azok, akiket alkalmasoknak találtak, november hó elején fognak tényleges szolgálattételre behivatni. Az 1899. születésűek jelentkezni tartoznak a községi elöljáróságnál személyesen. A bemutató szemle október 15 és nov. 15 között lesz megtartva.

Képviselői beszámolók

Budapest, okt. 4. (Nemz. St. tel. jel.) Vasárnap a következő nemzetgyűlési képviselők tartottak beszámolókat: Bleyer Jakab miniszter Szent Gotthárdon, Kovács J. István Enyingen. Ez utóbbi beszédében kitért a királykérdésre is, amit sürgősen megoldandó feladatnak mondott. Kijelentette, hogy államtitkárságáról azért mondott le, hogy a királykérdésben megőrizze teljes függetlenségét és szabad akaratát.

Szintén vasárnap tartotta meg beszámolóját dr. Kutfalvy Miklós is Sátoraljaújhelyen; Windischgrätz Lajos herceg pedig programbeszédét Sárospatakon.

Kommunista puccsot terveztek a felvidéken

Budapest, okt. 4. (Nemzeti St. tel. jel.) A „Wiener Allgemeine Zeitung“ írja: Itteni jól értesült politikai körökhöz érkezett jelentések szerint a Felvidéken a kommunisták minden előkészületet megtettek arra, hogy szeptember hó folyamán akcióba lépjenek és kikiáltásuk a tanács köztársaságot. A prágai kommunista párt vezetősége azonban értesítést kapott arról, hogy az esetben, ha a Felvidéken a kommunista forradalmak csakugyan kitörnének a magyar hadsereg bevonul a Felvidékre. Emiatt a tervezett akció elmaradt, mert a kommunisták a Felvidéket nem érezték elég erősnek arra, hogy szembeszálljon a magyar hadsereggel. A prágai kormány nagy gondot okoz ez és különösen kellemetlen rá nézve, hogy Károlyi Mihály, aki Csehországban engedélyt kapott az ott tartózkodásra,

összekötötésben állott a kommunistákkal és ő is benne volt a tervezett forradalom előkészítésében. Az orosz vöröskeresztes misszió, amely a jótékonyág köpenye alatt folytatta az agitációs munkát, arra készítette a prágai kormányt, hogy megfelelő intézkedéseket tegyen. Nevezetesen az arany és ezüst pénzt elvették tőle és 50 ezer csehszlovák pénzt adtak neki helyette, melyet az egyik bankban deponáltak a Vörös Kereszt részére. Politikai körökben azt hiszik, hogy Tusár újra miniszterelnök lesz.

Megzavart miniszteri beszámoló

Kecskemét, okt. 4. (N. St. t. j.) Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter szombaton este Kecskemétre érkezett, hogy mint a város nemzetgyűlési képviselője beszámolót tartson. Értesült azonban arról, hogy az ottani ébredő magyarok zsidóbarát politikája miatt akciót terveznek ellene, ezért beszámolóbeszédét nem Kecskeméten, hanem a közeli Szentlőrinc pusztán tartotta meg. A minisztert Kecskeméten állandóan rendőrök kísérték.

Bécs a Duna központja?

Bécs, okt. 4. (N. St. t. j.) Itteni gazdasági körök értesülése szerint Párisban véglegesen döntöttek a Dunabizottság székhelyének kérdésében. Ismeretes az angol álláspont, mely szerint Budapest lenne a bizottság székhelye, amely természeti fekvésénél is a legalkalmasabb erre. A cseh köztársaság ezzel szemben Pozsonyt, Jugoszlávia pedig Belgrádot ajánlotta székhelynek. Párisban most úgy határoztak, hogy a Dunabizottság székhelye Bécs legyen. A hír még megerősítésre szorul.

Véres szerelmi dráma a szállodában

Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka véres szerelmi dráma játszódott le a Hatvan-utcai „Merkur“ szálloda egyik emeleti szobájában.

A dráma előzményei a következők:

Keserü Vince, próba-csendőr, vasárnap délután egy Cs. K. nevű sárándi leánnyal, aki menyasszonya volt, elment a Hatvan-utcai „Merkur“ szállodába, hol szobát bérelt ki.

Ugy 3—4 óra tájban hétfőre virradó éjszaka a szálló lakói két hatalmas fegyverdörrenésre riadtak fel. Kifutottak a folyosóra s az 5-ös számú szobából beszéd és nyöszörgés hallatszott ki. Bezörgettek és követelték a szoba lakóitól, hogy nyissák ki az ajtót. Az ajtó csakhamar kinyitott s az álmukban megriadt emberek elé vérfagyasztó látvány tárult.

A szoba küszöbén felöltözve, vértócsában, dőlött véres mellel vonaglott Keserü Vince próba-csendőr, mellette a leány feldult arccal, haját tépdelve állott. Azonnal orvosért futottak s csakhamar megjelent dr. Friedmann Lajos orvos, aki súlyos tüdőbővest konstataált s első segélyben részesítette Keserü Vincét. Telefonáltak a rendőrségre és a mentőkhöz is. A rendőrség részéről dr. Csige Sándor ügyeletes rendőrfogalmazó ment ki a garni szállóba, de nem tudta kihallgatni Keserü Vincét, kit később a mentők szállítottak be a kózkórházba. A rendőrfogalmazó azonban gyilkosság gyanúja miatt letartóztatta a leányt, kit még az éjszaka folyamán kihallgatott.

A leány előadta kihallgatása során, hogy közte és Keserü Vince próba-csendőr közt régóta szerelmi viszony volt s minthogy a csendőr csélesap természetű volt, féltékenykedett rá.

Napok óta nem találkozott, vélegényével, s vasárnap jöttek ismét össze a nagyvásáron. Elmentek a „Merkur“ szállodába Valamin ös-szezőrdültek, s a csendőr ott akarta hagyni az egyébként módos, sárándi lányt, aki alig mult 16 éves s aki revolveréből rálőtt a szeretőjére kit halálosan öltetett. A kihallgatott tanuk vallomása szerint a lánynál revolver volt s előre elhatározta, hogy ha a csendőr szakítani akar vele, lelövi.

A szép szőke kis parasztleányka, kit a szerelem vitt végzetes tetteire, egyelőre még a rendőrség fogházában van, és csak az előzetes nyomozás lefolytatása után fogják átkísérni a királyi ügyészségre, hol a statáriális bíróság tiélkezik felette. A csendőr utolsó perceit éli a kózkórházban.

HIREK

Emlékünnepet

fognak ezentul tartani a zsidók a „Horthy-uralom“ alatt kivégzett zsidó brigantik iránti kegyelet jeléül, emlékünnepet, mely világgá harsogja az ő együttérzésüket, az ő rokonszenvedését és fájdalmukat Korvin Klein Ottók jól megérdemelt sorsa iránt. Ez az emlékünnep fogja a világitó-torony szerepét játszani ezentul Moszkva felé, a moszkvai vörös banditák felé, s ez fogja ország világnak hirdetni, hogy a „magyar“ zsidók mennyire fájlalják a bolszevizmus letünését, mennyire óhajtlák visszatér-tét, s mennyire biztonságban érzik magukat a kifosztott, letipott Magyarországon, ha a keresztényen nemzeti irányzat virágzása idején ilyen provokáló, ilyen kihívó, ilyen vérlázítóan hazá-áruló határozatot mernek hozni... S ez fogja ország világnak hirdetni: milyen vétkes, bután türelmes, milyen öngyilkosságig elnéző és nem-törődöm a magyar, aki mindezekre csak hunyorít a szemével és legjobb esetben bosszankodik rajta. És milyen rettenetesen dühöng mégis Csonkamagyarországon a „fehér terror“, ugye? ...

— Gyorssegély alapunk erősen igénybe van véve. Hihetetlen a nyomor. Az élet elesettjeit a társadalom tehetősebb részének kötelessége támogatni. Főlölegünköl juttassunk a szűkölködőknek. Néhány koronás, pillanatnyi segítséget nyújt a „Hajduföld“ a hozzá forduló inségeseknek. Erre létesítettük a gyorssegély-alapot, amit ajánlunk jószívü olvasóink szeretetébe. Legujabban a Debreceni Casino küldött be 500 koronát, amiért szegényeink nevében halás köszönetet mondunk.

— Áthelyezés. A belügyminiszter Magyar Barnabás rendőr segédfogalmazót a celldömölki államrendőrség kapitányságához helyezte át.

— Az áram szolgáltatás korlátozása. A város világitási vállalatának szénkészlete, miután a szénkormánybiztos által ígért mennyiséget napok óta nem kapja meg, annyira megcsappant, hogy a jelenlegi áramkorlátozást kénytelen fenntartani. Így továbbra is csak délután 5 órától este 11 óráig lesz villamos áram. E helyt említjük meg, hogy a villamos áram díjának szeptember 1-től történt emelése ellen a máv üzletvezetőség kifogást emelt, mert neki szerződése van. — A városi tanács azt felelte, hogy az áramdíjak emelésére a szénárak óriási emelkedése kényszerítette.

— Mikor az oláhok a Kaszinót elfoglalták. Az oláhok a megszállás alatt a Kaszinóban tisztai étkezdét rendeztek be és még az elfogyasztott villamos áram költségét sem térítették meg. A Kaszinó a városhoz folyamodott, hogy a 31,000 korona áramdíjak méltányosságból térítse meg, de a tanács elnöki döntéssel elutasította a kérelmet azzal, hogy ha rést engedne elvi álláspontján, hogy az oláh megszállás okozta károkat nem vállalhatja, akkor mindazok, akik hasonló módon károsodtak, a várostól jogosan követelhetnék káruk megtérítését. — Ugyilátszik azonban, hogy ezuttal figyelmen kívül hagyta a tanács azt a körülményt, hogy a jelen eset nem vonható egyforma elbírálás alá az elszállásolással, másrészt pedig azt is, hogy a Kaszinó tagjai azon közeposztály sorából kerülnek ki, akiket anyalilag legerősebben súlytottak háboru és forradalmak.

— Mükedvelő előadás Hajdudorogon. A hajdudorogi önkéntes tüzoltó egyesület szombaton mükedvelői előadással összekötött táncestélyt rendezett, mely kitünően sikerült. Szereplők kivétel nélkül oly otthonosan mozogtak a színpadon, mintha hivatásos színészek lennének. A darab nagy tetszést aratott. A tiszta jövedelem a négyezer koronát meghaladta. Igen érdekes, hogy a dorogi zsidók és zsidóbarátok ezuttal is távollétükkel támdököltek, ellenben annál feltünőbben támogatják a Derecskéről jött színtársulatot, melynek tagjai kivétel nélkül zsidók.

— Olcsó hus. Ma a közvágóhidnál levő hatósági székben olcsó párolt marhahus kapható, kilónként 40 koronáért.

— **Panasz a lakásnyomók ellen.** A me-
nekáltak elhelyezésére lakásnyomozó bizottsá-
gok alakultak, amelyeknek tagjai nyakukba
szedték a várost és kerestek igényelhető lak-
részeket. A lakásnyomozók némelyikét a tul-
buzgóság és kétségbeesés, a mindenáron fedél
alá jutni akarás olykor tapintatlan fellépésre
ragadtatta, amiért lakosság a h. polgármesterhez
fordult panasszal.

— **Propaganda előadások.** A debreceni
Székely Társaság, felbuzdulva azon fényes
eredményeken és sikereken, melyeket a tavasszal
rendezett propaganda előadásokkal aratott, ok-
tóber 17-től november 11-ig hetenként két propa-
ganda előadást rendez Hajdúvármegye szék-
házának dísztermében, mely előadások műsorán
hazafias tárgyú felolvasások és művészi számok
szerepelnek. A felolvasások anyagául a béke-
delegáció által Erdélyre vonatkozó fontos elő-
tejesztések szolgálnak, míg a művészi számok
kat városunk ismert és kedvelt hivatásos és
működő művészi erői látják el. A részletes
műsort a szereplők nevével együtt közzé fogjuk
tenni.

— **Temetőből hordják a homokot** Régi
panasz már, hogy a Péterfia-utcai és Dobozy-
temetőből állandóan hordják a fuvarosok a
homokot és feldulják a sirokat. A tanács, hogy
a további kegyeltsértést megakadályozza, tila-
lomfát állított fel a temetőknél és akik enge-
dély nélkül hordják a homokot, büntetni fogják.

— **Nem kifogásoihajó a városi liszt.** A
minap megírtuk, hogy Zöld József t. tanács-
nok bemutatta, milyen fekete, ragacsos kenyeret
sütöttek abból a lisztből, amit a városi alkalm-
mazottak fogyasztási szövetkezete osztott tszét
tagjai közt. A kenyeret és lisztet vegyelemzés
végett kiadták a vegyvizsgáló állomásnak, mely
megállapította, hogy a liszt a most érvényben
levő kiírási rendeletnek *megfelelő*, szaga és
íze rendes. A liszt rozs és árpakoverék kevés
konkolyhájjal. A rossz kenyér *sütési hiba* kö-
vetkezménye. Az e fajta lisztbe ugyanis nem
szabad burgonyát keverni, mert akkor a kenyér
ragacsos és fekete lesz. Továbbá túlnagy ken-
yeret sem szabad sütni, mert nem kel meg és
összelapul.

— **Megint az ölmos bot!** A minap írtuk
éppen, mennyire lezüllesztette a közérkölesöket
Miképpesen a sok zsidó korcsma és már újabb
ölmos botos „eset” történt. Vasárnap este Ke-
lemen Imre 27 éves miképpesi lakost a korcs-
mában ölmos bottal ütötte le Pap Imre. A vérbe-
borult embert székérre tették és behozták a
debreceni kórházba. Az orvosi vizsgálat meg-
állapította, hogy a szerencsétlen ember koponya-
törést szenvedett és állapota életveszélyes. Ez
az újabb eset is bizonyítja, hogy ebben a köz-
ségben, melynek ref. temploma vasárnap kon-
gani szokott az ürességtől, ellenben a zsidó
korcsma tele vannak. *erkölcsei szempontból* ér-
demes volna nemzetvédelmi razzizát tartani és
legelőször is be kellene csuktatni a néplelket
métélyező zsidó korcsmákat.

— **Takarék és Hitelintézet részvénytársaság.** Városunk egyik legrégebbi pénzintézete az
1874-ben alakult Takarék és Hitelintézet, mely
még a közelmúltban a Magyar Országos Köz-
ponti Takarékpénztárral volt szerződéses vi-
szonyban, érdeklődősségre lépett a volt mo-
narchia egyik leghatalmasabb pénzintézetévé,
az Angol-Osztrák Bankkal. A f. hó 2-án meg-
tartott rendkívüli közgyűlés a Bank képviselőit
Hajdu Zoltán, Engel Pál, dr. Földiák Frigyes
és Engel Ármán igazgató urakat az igazgató-
ság, dr. Szaláchy Andor és Sebastyén Hugó
urakat pedig a felügyelőbizottság tagjaivá vá-
lasztotta meg. A Takarék és Hitelintézet ily
módon anyaintézetének a világ minden nagyobb
városában fennálló közvetlen összeköttetése ré-
vén piacunknak a banküzlet összes ágazataiban
előzékeny feltételek mellett áll rendelkezésére.
Különös figyelmet fog fordítani kereskedelmi
összeköttetések létesítésére és fejlesztésére.

— **Idősbb Kovács János festőművész ki-
állítás** megnyílik október 9-én szombaton d. e.
10 órakor az uri kaszinó dísztermében. Feljár-
rat Kossuth-utca 3. a volt Első Takarékpénztár
kapuján.

— **Katonazenekar hangversenye.** Kedden
este 8—11-ig hangversenyez a katonazenekar
a Hungáriakávéházban. Belépő a zeneakapot
szolgálja.

— **Nem kapott kedvezményes fát a szin-
ház.** A városi színház igazgatója 100 öl fát
kért kedvezményes áron, de a tanács csak 30
öl fát utalt ki, azt is a rendes 1440 korona
árban.

— **Simonyi ezredes képe.** A városi mu-
zeum a legvittebb huszár, Simonyi öbester
olajfestésű arcképet, melyet leszármazottja, özv.
Fellner Péterné Pnetzner Karolin a városnak
hagyományozott, a VI. számú szobában helyezte
el, ahol a rendes látogatási napokon mindenki
megtekintheti *Mesterházy* festőművésznek a
kiváló alkotását.

— **Milyen a magyar katona?** Megírtuk,
hogy az egyik katonai alakulat 10 vagonlakó
gyermek élelmézését vállalta el. Helyre kell
igazítanunk közleményünket, mert nem tíz,
hanem tizenöt gyermek élelmézését vállalta el
a derék magyar fiukból álló század. Mikor
ugyanis az altisztek összeválogatták a gyerme-
keket, annyira megégett rajtuk a szívük, hogy
felemelték az élelmézendő gyermeklétszámot
10-ről 15-re és ehhez lelkesedéssel járult hozzá
az egész század, melynek parancsnoka *Hamza*
György százados is örömmel járult hozzá „fiai”
nemes lélekre valló elhatározásához. Már meg
is kezdődött a 15 vagonlakó gyermek élelmé-
zése. A legjobb falatokat válogatja ki nekik a
század szakácsa: ők az elsők az ételkiosztás-
nál és a legénység boldogan nézi, hogy falat-
toznak a század gyermekei!

— **Az adófizetésnél nincs fillér.** Az 1920.
évi XXIII. t. e. 108. §-a szerint az állami
adókat, adóptételeket, évközi változások esetén
az előírásokat és követelményeket, végül a be-
szedett kamatokat teljes koronában kell meg-
állapítani, kivételt, előírni és beszédni. Az 50
fillérről nagyobb összeg 1 koronára kerekítendő,
az annál kisebb összeg pedig elhagyandó. A
városi tanács elhatározta, hogy az adóhivatal
a törvényes rendelkezést alkalmazza mindazon
közadók módjára kezelendő köztartozásoknál is,
melyeknek kivételét, előírását és beszédését az
adóhivatal eszközli.

— **Új iparosok.** A városi tanács hétfői ülésén az
alábbi iparengedélyeket adta ki: Vojterus Gábor löke-
reskedő 2000, Aufferberg László papír- és papíráru ke-
reskedő 1000, Rabb Tivadar fadóbozgyár 500, Lázár
András kovács és özv. Meskó Györgyné kifőző 300—300
korona ellenében kapták meg az iparengedélyt.

— **Hivatásos katonák özvegyei és árváinak jelent-
kezése.** Volt hivatásos hadiújások (tisztek, tisztviselők,
tiszteljöltek), továbbá a rangosztályba nem sorolt hadi-
újások és továbbszolgáló altisztek özvegyei és a teljes
árva gyámjai felkértek, hogy nyilvántartásba vételük
végett Debrecen sz. kir. város nyilvántartási hivatalában
(Égyház-tér 7. sz.) október hó 5—10-ig okvetlen jelen-
jenek meg, mely alkalommal a kezeik közt levő okmá-
nyaikat is a legutóbbi kapott illetményeikre vonatkozó
eszközlelvényeket hozzák magukkal. Debrecen sz. kir.
város Tanácsa, nyilvántartó hivatal.

— **Műgyűlés.** Az „Egyesült Keresztény nemzeti
Kiszegda és Földművespárt” nótárai ma, kedden dél-
után 6 órakor az Arany Bika dísztermében gyűlést
tartanak. A gyűlésen beszédet mond a párt budapesti
kiküldöttje: Rónay Paula urhély és dr. Bernolák
Nándor nemzetgyűlési képviselő. A nótárok főmeg-
jelenségét tisztelettel kéri Hubert Ottóné, Haendel
Vilmosné és Szentkirályi Tivadarné elnökök.

— **A Fancsovicsov nővérek tánciskolájának ünnepélyes
megnyitása.** A Fancsovicsov nővérek, kik határozottan
tanétehetségek, elhatározták, hogy tánciskolát nyitnak a
keresztény ifjúság számára, iskolájuk ünnepies megnyi-
tása szombaton este zajlott le a Bika szálloda hangver-
seny termében. Végre a Weisz és Vass-féle cipőköpta-
tászi műintézet után jól esett látni a tánc kedvelő ke-
resztény ifjúságot a megnyitón. Az iskola megnyitás
hangversenyyel volt egybekötve, melynek műsorán mű-
vészi számok szerepeltek. Fancsovicsov Lenke igen szép
előadásban ismertette Jeszkó Ernő „Prologját”, mely-
ben a tánc történetét és szépségét írta meg Jeszkó,
nem kevés tudással. Majd Galánffy Gyurka remek eselőj-
téma után a két Fancsovicsov táncnővér pompás tánc
következett, mely után Kardos Ilona szépen esengő
hangján felhangzott a százszorszép magyar nóta. A
hangverseny után táncolt a szép számmal egybegyűlt
ifjúság egyfelől. A tánciskola nagyon szép reménnyel néz
a jövő elébe. Reméljük azonban, hogy behozzák a nu-
merus clausust, mert az utóbbi időben minden vajjlopó
zsidó tánciskolát nyitott, hol valóságban bojkott alá
helyezték a tizes magyar táncokat, ellenben volt vanszter)
maesies, medvetánc, fokhagymaszag és ludtalp.

— **Lukács Ödönt és társait felmentették.**
Mint értesülünk, a budapesti legfőbb katonai
törvényszék a nagyváradi halálraítélt magyarok-
kat: *Lukács* Ödönt nagyváradi polgármestert,
Csécsey Nagy Imre ezredest, *Cseréy* Vilmos
alezredest, *Szunyoghy* Albert őrnagyot, *Csapó*
Loránt főhadnagyot a „hazaárulás” vádjára alól
felmentette s elrendelte azonnali szabadlábra
helyezésüket. A hírt fentartással közöljük, mert
még nem erősítették meg.

— **„Hera előnyomda,** kézimunka, fehér-
nemű-varroda” (Simonffy-u. 5.) elvállalja kézi-
munkák eladását, fehérneműek javítását. —
Kolosné nyakkendő-terme ugyanott.

— **Gumi harisnyát,** sérvkötőt, egyentartót,
múlbat, műkezet mint békében mérték után
készít Vitárius Sándor Debrecen, Piac-u. 16.
Hol bőr-selyem- és cérna-kesztyű. Pólya-gumi
gumi különlegesség, nadrágtartó friss anyagból
érkezett.

— **Október 1-től** Kolosné nyakkendő-
terme Simonffy-u. 5.

SPORT

BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK:

DEAC DEKASE 3: 1 (1: 0). A DEAC győzelmi so-
rozatát egy újabb győzelemmel gyarapította. Szép és
változatos játék után megérdemelt győzelmet aratott.
Az egyetemi csapat minden embere elsőrangú nyujtott,
különösen kivált Poroszlav, Held, Csáky, míg a KASE-
ban Örkényi tűnt ki. A DEAC góljait Fábry, Held és
Istvánfy osztokodnak, míg a KASE egyetlen gólját
11-es büntető rúgásból éri el Fried II. révén. Jó bíró
volt Szegedy.

DTE-CMTK 1: 0 (1: 0). Gyenge mérkőzés. A
DTE gólját Kaiser lötte az első félidő 27. percében.

A MOVE atletikai versenye. Előkelő és szépszámm
közönség előtt szép eredményekkel zajlott le a MOVE
atletikai versenye. A versenyen 3 új kerületi rekordot
állítottak fel. A stafétára kiírt ezüst serleget a DEAC
nyerte meg erős küzdelem után. Részletes eredmények:
100 méteres síkfutás. I. Schweitzer (MOVE) 11:8 mp.
II. Beeskó (DEAC), III. Mihalovics (DEAC).

Magasugrás. I. Petrasovszky (NyTVE) 17:9 mp.,
(kerületi rekord), II. Dankó (MOVE).

1000 méteres síkfutás. I. Józán (DEAC) 2:59 mp.,
II. Simon (Szolnoki Máv).

Súlydobás. I. Budai Nyirbátori (MOVE), 10:22 mp.,
II. Dankó (MOVE).

400 méteres síkfutás, előnyverseny. I. Rabel (MOVE)
58:2 mp. (11 m. előny), II. Beeskó (DEAC) (előny nélkül).

Távolugrás. I. Petrasovszky (NyTVE) 6:30 cm.,
II. Hadházy (DTE) 6:14.

200 méteres síkfutás. I. Hadházy (DTE) 23:8 mp.
(kerületi rekord), II. Pap (DEAC).

Diszkoszvetés. I. Fábry (DTE) 30:91 m., II. Nagy
(FTC) 30:59.

Rúdugrás, előnyverseny. I. Tlaskay (MOVE) 3:30.
(80 cm. előny).

3000 m. előnyverseny. I. Rusznyák (MOVE) 10:00
(260 m. előny), II. Gellér (MOVE).

Gerelyvetés. I. Bácsi Péter (HTE) 45:88 (kerületi
rekord), II. Nagy (FTC) 40:30 10x100 m. stafétafutás I.
DEAC, II. MOVE.

Törvénykezés

§ **Tolvaj cselédeány.** Harsányi Ferenc,
a Róth-féle korcsmában borozott s amikor el-
ment, az asztalon felejtette a tárcáját, amely-
ben 570 korona papírpénz volt. Amikor látta
ezt Gál Eszter cselédeány, a tárcát elemelte
s az ágyáiban elrejtette. Azonban rájöttek a
lopásra s a pénzt hiánytalanul meglették nála.
Ma vont a felelősségre a Bényei Gyula elnök-
lete alatt álló tanács, és Kádár István vád-
beszéde után 1 heti fogházra s 1 évi hivatal-
vesztésre ítélte a tolvaj cselédeányt.

§ **Vén orgazda.** Tóth István balmazuj-
városi öreg magyar a román megszállás alatt
egy sertést vett meg egy román katonától 1000
koronáért, bár tudta, hogy a román lopta azt.
Ma tárgyalat ebben az ügyben a törvényszék
s orgazdaság vétsége miatt? 1 heti fogházra
ítélte Tóth Istvánt. Az öreg meggyugodott az
ítéletben.

Színház

* **A Firos bugyeláris.** Vasárnap este újra
a falu regényes romantikáját láttuk a Csokonai
színház színpadán. Igen jó előadás keretében
színehozta Kardoss népszínműgyűjtése Csep-
reghy Ferenc örökbecsű népszínművét a „Piros
bugyeláris”-t. A remek darabban a hajdankor
huszár élete belevegyül a nyugalmas paraszti
életbe. A szereplők közül *Szalma* Sándor olyan
huszár őrmestert alakított, hogy a gárda huszár
ezred is büszke lehetett volna rá, kellemes
hangján szívhez szólón énekelt. *Z. Bodán* Margit
aki pompás tüzről pattant paraszt-menyecs-
két alakított Török Zsófi szerepében, kellemes
hangját lévezzettel hallgattuk. *Torma* Zsiga és
László Gyula meglepő nyujtottak. *Csolnakossy*
Peták káplár, Erdélyi Kálmán és Mátray figura
alakítása finom és izléses volt. Jók voltak
Székely Zizi, *Rónay* és *Egyed* Lenke. Általá-
ban az előadás, a rendezés és a díszletek is
jók voltak.

A színházak és mozgószínházak közleményei
A Válás után, ez a rendkívül mulatságos bohózat kerül színre kedden a Csokonai színházban B) bérletben. A pompás gördülékeny előadás nagyszerűen juttatja érvényre a kitünő darabot.

A heidelbergi diákéletben, ebben a végtelenül bájos színjátékban mutatkozik be Kardos Géza színigazgató esütörtökön este. Csupa hangulat, színes romantika ez a darab. Kardos Géza legkedvesebb szerepét, a herceget játssza el benne. A rendkívül élvezetesnek ígérkező előadás iránt már is városszerte nagy az érdeklődés. A jegyeket erre az estére már árusítja a Csokonai színház.

Lenkeffy Ica főszereplésével „Az arany szemű hölgy” című izgalmas és érdekfeszítő kalandtörténetet mutat be az Uránia. Előadások 6 és 8-kor.

Pearl White legjobb szerepe az Arany-pille, amerikai kalandor dráma 4 részben 25 felvonásban. Hajsza öt világrészen át. Káprázatos kínai milió. Az artista bravurok és rendezési trükkök végtelen láncolata. Bemutatja az Apolló. Jegyelővétel. Előadások 6 és 8-kor.

Tarsan amerikai dráma 5 felvonásban, bemutatja az Arany bika mozi. Előadások 6 és 8 órakor.

Cesarina a világ urnője.

Ch. Perce Carola az új táncanfolyam megkezdődött, beiratkozni lehet az Uránia keresztépületében levő lakásán.

HIRDETMÉNY.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 13930—1920. O. K. A. B. sz. rendeletét, mely a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi forgalomban leginkább használatos mérlegek és súlyok tájékoztató árát állapítja meg és amely rendelet a Budapesti Közlöny 1920. szept. hó 29. 323-iki számában jelent meg, az Árvizsgáló Bizottság a mai nappal Debrecen város területére is életbeléptette.

Debrecen, 1920. okt. 4.

Árvizsgáló Bizottság.

A „KERESZTÉNY FATERMELŐ SZÖVETKEZET” TAGJAI

Tűzifára

rendelést eszközölhetnek állandóan úgy hasáb mint aprított állapotban minden mennyiségben, előleg befizetéseket elfogadok, új tagokat felveszek, a szállítást e hó 20-án kezdetét veszi.

Polyánszky Orest tűzifa és szénkereskedő :-
Piac-utca 58. és Szoboszlai-ut 1.
181. TELEFON 182.

Házárverés!

Debrecen város Árvaszékének 7668/1920. á. sz. határozata folytán a Major János és Major Gábor tulajdonát tevő Debreczenben, Timár-utca 30. sz. házastelek **1920 október 8-án, délelőtt 10 órakor** Debreczen város Árvaszékénél (Csapó-utca 19. szám) Dr Kiss Sándor tb. ülnök hivatalos helyiségében árverésen eladatik.

Árverési feltételek Debreczen város Árvaszékének közgyámi hivatalában (Csapó-utca 19. szám) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Városi Árvaszék.

Igazolt menekültek és állami tisztviselőknek 10 százalékos árkedvezmény.

PISKOLTY PETER

uri és katonai egyenruha szabósága.
 Vállal fordítást, átalakítást és női felöltőket. Új és használt egyenruhák, férfi és női felöltők készítését.
 Katonai és civil sapkák olcsón kaphatók.
Katonai cikkek raktára. Rossuth-u. 58. sz.

Férfi és női szövet újdonságok érkeztek Koros Sándor üzletébe.

Saját érdekében teszi, ha mielőtt vásárlásait eszközöli, megtekinti raktáromat Piac-u. 69. alatt, hol a legfinomabb férfi és női angol szöveteket, ugyszintén mindenféle bélésarukai és szabókellékeket legolcsóbb árban beszerezhet.

Női, férfi és gyermek harisnyák, zsebkendők cérna, cipőfűzők, lámpabelek cérnaárak, rövid, diszmű és nürnbergi aruk legolcsóbb bevásárlási forrása

Csillag Adolf

rövidáru nagykereskedése Bádogos-u. szám.
 Cigarettrapapírok és hüvelyek nagybani raktára.

Rinek nincs még lakása? Ki akar házat venni?
 Óriási nagy telek! Rögtön beköltözhető lakás!
 A vasuti nagytállomás közvetlen közelében!

A Miklós-utcai részben!

A Boldogfalva-utca 6. sz. ház!

Ára 250 ezer korona!

Tégla épület. Van rajta két lakás, egy utcai és egy udvari. Az utcai lakás: 3 szoba, előszoba, konyha, speiz. Ebben lakó lakik. Az udvari lakás: 2 szoba, konyha, speiz. Ebben lakik a tulajdonos. Egészséges, magas szobák, mindenütt villanyvilágítás.

A melléképületek a következők:

30 méter hosszú, 5 méter széles műhely. Hatalmas, magas, cserepes épület, padlózat és stukkaturós plafonnal. Itt is villanyvilágítás.

14 méter hosszú raktár, bádogtetővel fedve. 3 faskamara, téglaából építve, teljesen új bádogtetőzettel.

Van továbbá 2 klozett és szivattyus kut. A tulajdonos, mielőst háza elkelt, rögtön elköltözik Debreczenből és azonnal átadja a vevő részére az általa lakott udvari 2 szobás lakását összes mellékhelyiségeivel együtt.

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Gazdasági karbid lámpa

kapható **Sesztina Lajos** vaskereskedésében Debreczen, Ferencz József-ut 23. Telefon 6. szám.

MINDENFELE Nyomatványt

izlésesen és jutányos áron készít a MAGYARNEMZETI KÖNYV-ES LAPKIADÓVÁLLALAT RÉSZ-TÁRSASÁG.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek. Pipere szappanok. Mindenféle pipereolajok. kötszerek, irrigátor felszerelések, gummi árak, GAZDASÁGI CIKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bérelnek

30-40 hold jó földet a város közelében. Elcsérelnének központban levő modern 5 szobás és egy 2 szobás lakásunkat kintebb levő 4 szobás oly lakással, melynek istállója is van. Ajánlatokat kérünk Mándy hangszerüzletbe Csapó-u. 4.

Menekült

németnyelv tanítónő ur családánál német nyelvet és beszédet sikerrel tanít koszt és lakás ellenében. Ajánlatot „Német nyelv” jelígre kiadóba.

Tisztviselő

butorozott szobát keres kosztal vagy anélkül — „Tisztviselő” jelígre a kiadóba.

Telikabát

meleg, jó állapotban, férfiak és férficipő eladó. Szentanna 5. I. emelet.

Családi ház

november 1-re beköltözhető három szobás lakással, melléképületekkel nagy kerttel eladó. — Széchenyi kert Erőss Lajos-u. 8.

Eladó
 8 család méh 20 ország-s m. kerettel telelére bőséges mézzel, családunként 2500 koronáért. Cim: Szilágyi asztalos Kaba.

Teljes konyhabereendezést

edényekkel veszek Verbeczy-utca 6. az udvarban jobbra.

Zákány József

fuvarozási vállalata
PIAC-UTCZA 43. SZÁM.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
 Saját készített elegáns férfi öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.

műorás
 Bádogos-u.

ROSE tanár Nyelviskolója

Széchenyi-utca 42. I. em.

Francia, angol, német, olasz, magyar magán-órakban és tanfolyamokban. **Uj tanfolyamok minden hó elsején!** A tanfolyamra csak általános műveltséggel rendelkezők vételnek fel.

Kőváry és Altmann

szücsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen e szakmába vágo munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bélyeggyár és vésőintézet

PAULÓ I.
 Sathyányi-u. 22.
 telefon: 1365.

KELETI J.

BUD-PEST. IV. ker
 Koronaherc.-u. 17.
 Alapított: 1878.

Gyárt a legkiválóbb kivitelben: műlábakat, műkezeket, sérvkötőket, haskötőket, gummigörsérharisnyákat stb. Dus vásztekak összes betegápolási cikkekben, valódi angol, francia és amerikai gummiárakban, valamint orvosi műszerek- és kórházi berendezésekben. Eladás nagyban és kicsinyben eredeti napi árak mellett.
 Sztélküldés naponta.

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítenek **PIAC-U. 63. SZ.**